

CONSELL GAUDÍ

VI SEMINARI

EL PATRIMONI CULTURAL
DAVANT LA CRISI DE LA COVID-19

14 DE DESEMBRE DE 2020

PROGRAMA

VI SEMINARI

EL PATRIMONI CULTURAL DAVANT LA CRISI DE LA COVID-19

WEBINAR

La crisi de la covid-19 ha tingut un impacte generalitzat en tots els àmbits de la nostra societat: la salut pública, el sector econòmic, la interacció social, l'ús de l'espai públic, el debat polític i la vida cultural. L'esclat de la pandèmia ha interromput la nostra manera de viure i de relacionar-nos, ha sacsejat el sistema polític i econòmic, i ha posat de manifest les mancances estructurals, els vells problemes i la precarietat de bona part de la nostra societat, i també de múltiples sectors professionals.

Els àmbits de la cultura, del patrimoni i del turisme cultural han estat dels més afectats. Després dels mesos de confinament en què béns i equipaments culturals han hagut de tancar les portes i replantejar la seva activitat, la segona onada de la pandèmia torna a dibuixar un escenari incert que fa difícil poder projectar el futur amb seguretat.

L'impacte a llarg termini de la crisi associada al coronavirus és difícil de preveure. El que sí que podem determinar és quin ha estat el seu impacte immediat, quines problemàtiques ha evidenciat i quins reptes de futur ens planteja. La davallada del turisme internacional, la reconexió amb el visitant local, la virtualització del patrimoni o la posada en pràctica d'estratègies més sostenibles, en són només un exemple. L'anàlisi i la reflexió al voltant d'aquestes qüestions ens poden permetre fer d'aquesta crisi una oportunitat de canvi, de més adaptació envers la nova realitat i de projecció cap al futur.

Presentació i moderació de la jornada a càrrec de la Sra. **Clàudia Rius**, periodista cultural, cap de redacció a Núvol.

10.00 h Benvinguda i presentació

Sra. **Elsa Ibar**, directora general del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

10.10 h Projectes de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural per al foment de l'ús del patrimoni cultural

Sr. **Damià Martínez**, responsable de l'Àrea de Programes Públics de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura

Els museus i monuments, en els temps actuals de limitacions i davallada de públics per causa de la pandèmia de la covid-19, necessiten mantenir i reforçar la capacitat d'atracció de públic per diverses vies, no només presencials, sinó també digitals. L'Agència Catalana del Patrimoni Cultural impulsa diversos programes i projectes per millorar-ne la visibilitat i el posicionament, i fomentar-ne, d'aquesta manera, l'ús per part de la societat. Algunes d'aquestes línies d'acció es limiten als recursos museístics i patrimonials gestionats directament per l'Agència. D'altres, en canvi, tenen un abast clarament transversal amb l'objectiu de contribuir positivament al conjunt del sector.

10.35 h Re-start turisme: pla de reactivació impulsat per l'Agència Catalana de Turisme

Sra. **Bea Nubiola**, cap de marques de la Unitat de Màrqueting d'Experiències de l'Agència Catalana de Turisme del Departament d'Empresa i Coneixement

En aquests moments complexos, l'Agència Catalana de Turisme està reordenant tota la dinàmica de treball de cara al 2021, conscient que encara hi haurà uns mesos en situació d'emergència i d'altres en què s'haurà de concentrar, especialment, a recuperar els mercats europeus. Innovació, comunitat, intel·ligència de mercats i comunicació seran els eixos del 2021. La identificació de projectes tractors que puguin rebre el finançament cap al sector turístic provinents de la Unió Europea es configura com una de les seves prioritats.

11.00 h Más allá de la covid-19: oportunidades ante la aún futura "nueva normalidad" en los sitios patrimoniales

Sra. **Alicia Castillo**, presidenta del Comité Nacional Español d'ICOMOS

Des del mes de març del 2020 ICOMOS-Espanya ha desenvolupat una important tasca de centralització d'informació i de diagnòstic per conèixer l'estat de la qüestió i els efectes de la covid-19 en el patrimoni cultural. Aquest coneixement permet fer una reflexió conjunta sobre quin futur depara als llocs i béns patrimonials i quines oportunitats sorgeixen després d'aquesta crisi provocada per la pandèmia. Des de l'ús de les tecnologies i les xarxes socials fins a la reinterpretació o el treball en xarxa i multilateral amb altres interessos i valors socioeconòmics. Repensar col·lectivament solucions i mesures ens pot permetre millorar la gestió dels béns.

11.25 h Pausa cafè

12.00 h Resiliència, reinvençió i reptes de la Casa Batlló durant el 2020

Sr. **Amílcar Vargas**, responsable de Patrimoni Mundial de la Casa Batlló

L'any 2020 ha marcat un abans i un després en la gestió de la Casa Batlló, integrant del bé Patrimoni Mundial Obres d'Antoni Gaudí: les accions de resiliència que s'han implementat durant el confinament, les mesures per reinventar la visita cultural durant la reapertura i els reptes presents i futurs per remuntar la situació actual.

12.15 h Reptes per afrontar la "nova normalitat"

Sra. **Elisenda Rius**, directora de Comunicació i Relacions Institucionals de la Universitat de Barcelona

La situació de pandèmia sanitària global ha fet canviar comportaments i realitats que estaven molt arrelats i que donàvem per fet. En termes de divulgació de patrimoni i captació de recursos, ens havíem centrat en un tipus d'activitats i accions que en el moment actual no funcionen. Ens enfrontem, doncs, a nous reptes davant un escenari que ve per quedar-se a mig termini. La incertesa és l'única certa (Z. Bauman).

12.30 h Menys R+D i més I+D", cap a una reconstrucció sostenible de la vida cultural

Sr. **Àngel Mestres**, director general de Trànsit Projectes i acadèmic de la Universitat de Barcelona

Parlar d'innovació en cultura és absolutament necessari. Però cap a on ens hem d'enfocar quan innovem?, quan fem canvis en els nostres projectes?... La pandèmia ha fet aflorar algunes necessitats i mancances del nostre treball. Més enllà de les logístiques relacionades amb el teletreball i la seguretat, ens hem de preguntar quina és la nostra comunitat, com valoren el nostre projecte les nostres audiències, per què fem els nostres projectes... I l'ordre en què fem aquestes preguntes és fonamental per saber si som necessaris i quantes vegades ho hem dit; la cultura és necessària.

13.00 h Públics culturals i digitalització en temps de la covid-19

Sr. **Pepe Zapata**, expert en públics de la cultura, director del TREC – la Comunitat de Cultura

Els hàbits dels públics culturals estan sempre en canvi i adaptació continuï, amb la pandèmia, s'han accelerat i accentuat en alguns casos, com en el del consum digital. No és qüestió d'establir dicotomies entre el que és presencial i el que és virtual. No són pràctiques culturals oposades, sinó que han d'interactuar entre si. I és justament en aquest context d'incertesa en el qual té més sentit que mai explorar noves fórmules, pures i híbrides, de connexió amb els públics digitals per vertebrar i consolidar comunitats al voltant dels nostres projectes, sense oblidar posar en marxa models de negoci que n'assegurin la viabilitat i sostenibilitat.

13.30 h Debat

Hi intervenen: **Àngel Mestres** i **Pepe Zapata**

14.00 h Cloenda

Sr. **Jordi Domeque**, subdirector general del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya